

Sak 2-26 Sakliste

PS Demokrati og global utvikling møte 1-2026

Dato

10.mars 2026, kl. 10-14.00

Sted

Digitalt møte

Sak PS 2/26	10.00-10.05	Godkjenning av sakslista
Sak PS 3/26	10.05–10.10	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 5 2025
Sak PS 4/26	10.10–10.20	Spørsmål om habilitet
Sak PS 5/26	10.20-11.00	Orienteringer fra administrasjonen
Sak PS 6/26	11.00-11.20	Investeringsbeslutning forskning om vold og overgrep i nære relasjoner
U.off. offl § 14		
Sak PS 7/26	11.20-11.40	Søknadsbehandlingsprosedyre 2026
Sak PS 7/26	11.40-11.50	Pause
Sak PS 8/26	11.50-12.30	Porteføljekriterier i utlysninger 2026
Sak PS 9/26	12.30-13.00	Oppstart arbeid Investeringsplan 2027-2029
U. offl. § 14		
	13.00-13.15	Pause
Sak PS 10/26	13.15-13.35	Orientering om Forskningsrådets virkemidler for arbeidet med offentlig sektor
Sak PS 11/26	13.35-13.45	Eventuelt
Sak PS 12/26	13.45-13.55	Godkjenning av møteprotokoll
	13.55-14.00	Evaluering av møtet

Porteføljestyre for demokrati og global utvikling, møte 5/25

Dato
3.12. 2025, 10.00-12.00

Sted
Digitalt møte

Til stede

Cecilie Daae (leder)
Einar Jørstad
Kristin Skare Orgeret
Sissel Haugdal Jore
Indra de Soysa
Tobias Alfvén
Ivar Kolstad
Rebekka Borsch

Ingrid Marie Mikelsen (observatør UD)
Margrét Helgadóttir (observatør JD)
Marianne van der Wel (observatør HOD)

Forfall	Camilla Tenna Nørup Sørensen, Stig Rune Sellevåg, Eirik Holmøyvik, Ane-Marthe Solheim Skar, Anne-Karin Ødegård (observatør KDD)
Til stede fra Forskningsrådet	Avdelingsdirektør Marianne Jensen, Kristin Høiby, Anne Winsnes Rødland, Line Marie Sørsdal, Zlata Turkanovic (sak 45)
Sak 42/25 Vedtak:	Godkjenning av sakliste Sakslista godkjennes.
Sak 43/25	Møteprotokoll fra porteføljestyremøte 4/25
Sak 44/25 Vedtak:	Spørsmål om habilitet Følgende medlemmer er inhabile og deltar ikke i behandlingen av følgende saker/søknader: - Ivar Kolstad: sak 46 - Sissel Haugdal Jore: søknad 361453 (sak 46) - Hele porteføljestyret: sak 47
Sak 45/25 Vedtak:	Orienteringer Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.
Sak 46/25	Investeringsbeslutning Fred og forsoning i Midtøsten og Nord-Afrika (MENA) Ivar Kolstad og Sissel Haugdal Jore fratrådte under behandling av saken på grunn av inhabilitet. Saksgrunnlag:

Vedtak:	• Sakspapirer, vedlegg Porteføljestyret tildeler inntil 47,2 millioner til forskerprosjekt-utlysningen om forskning på Fred og forsoning i Midtøsten og Nord-Afrika (MENA-regionen), som hadde frist 24. september 2025. <i>Avslag en bloc:</i> Alle søknader som fikk lavere enn 4 på delkarakter(er) og under 5 i gjennomsnittskarakter fra ekspertpanelet, avslås <i>en bloc</i> i tråd med vedtatt prosedyre. <i>Følgende søknader tildeles midler:</i> • prosjekt nr. 361409 Conditions for stability and sustainable returns in Syria (StaR) • prosjekt nr. 361630 The politics of the excluded. The future of the Palestinian political order after 7/10. • prosjekt nr. 361543 Refugee Return, Urban Recovery, and Climate Change in Syria and the Middle East (RETURNEC) • prosjekt nr. 361162 Lebanon and Turkey have responded to Syrian displacement • prosjekt nr. 361384 Environmentalized Peace: Community-Based Approaches to Water and Air Security in Jordan and Palestine • prosjekt nr. 361496 Waters of Reconciliation: Local Governance and Environmental Peacebuilding in the Lower Nile and Yarmouk Basins (MENA Water & Peace) Forutsetning for tildeling: Alle prosjekter må revideres og redusere sine budsjetter med kr. 132.500,- for at tildelingsrammen på 47,2 millioner kroner holdes. <i>Øvrige søknader avslås.</i> Innstilt beløp er en øvre ramme. Administrasjonen gis fullmakt til å fatte endelig beslutning om tildeling av midler basert på innhenting og vurdering av revidert søknad med obligatoriske vedlegg. Avslag på søknad gir klageadgang. Nærmere beskrivelse av klageadgang og begrunnelse for avslaget finnes i avslagsbrevet til hver enkelt søker. Søknadsbehandlingen har fulgt prosedyren som ble vedtatt i porteføljestyremøtet 4. mars 2025.
Sak 47/25	Investeringsbeslutning rettsvitenskapelig forskning Saken trekkes fra møtet og overføres til settestyre.
Sak 48/25	Muntlig orientering om innføring av Tibi søknadssystem
Vedtak:	Porteføljestyret tar saken til orientering.
Sak 49/25	Eventuelt Cecilie Daae orienterte fra møte med porteføljestyret for klima og miljø.

Det var ingen andre saker under eventuelt.

Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen til orientering. Porteføljestyret ser flere områder som egner seg til samarbeid om utlysninger, og vil invitere porteføljestyreleder for klima og miljø til neste porteføljestyremøte.

Sak 50/25 **Godkjenning av møteprotokoll**
Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak 7/26 Demokrati og global utvikling Søknadsbehandlingsprosedyre 2026

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for demokrati og global utvikling	Marianne Jensen	Kristin Høiby	

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak

1. Porteføljestyret for demokrati og global utvikling tar administrasjonens orientering om ny karakterskala og begreper i søknadsbehandlingen til etterretning.
2. I den nye karakterskalaen er prosjektsøknader som får karakter 2 eller dårligere på minst ett kriterium, ikke støtteverdige. Porteføljestyret gir fullmakt til administrasjonen i Forskningsrådet til å avslå ikke-støtteverdige søknader administrativt.

Kort bakgrunn

Porteføljestyret skal lyse ut midler i en rekke utlysninger i 2026 og framover. Før utlysningene åpner for søknadsmottak, må porteføljestyret ta stilling til søknadsbehandlingsprosedyre og porteføljevurdering for utlysningene. I denne saken foreslår administrasjonen søknadsbehandlingsprosedyre for utlysninger fra porteføljestyret. I sak 8 foreslår administrasjonen prinsipper for prioritering mellom søknader for utlysninger i 2026.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Porteføljestyret skal vedta søknadsbehandlingsprosedyre og strategiske føringer for utlysningene i egen portefølje 2026, herunder kriterier for prioritering mellom søknadene.

Hovedpunkter

Porteføljestyret skal lyse ut midler i en rekke utlysninger i 2026 og framover. Porteføljestyret må også ta strategiske valg om kriterier for prioritering mellom søknadene for utlysningene som porteføljestyret skal tildele midler gjennom i 2026.

I 2026 kommer det nytt søknadsbehandlingssystem, endrede vurderingskriterier og ny karakterskala. Det introduseres justerte vurderingskriterier og en ny karakterskala i 2026.

Vurderingskriterier, karakterskala og terskelverdi

Fagekspertene skal fra og med 2026 vurdere alle søknadene ut ifra tre kriterier:

- Excellence / kvalitet
- Impact / effekter
- Implementation / gjennomføringsevne.

Det vil si at kvalitetskriteriet, som tidligere var todelt for søknadstypen Forskerprosjekt, vurderes samlet. De øvrige er som tidligere.

Den nye karakterskalaen som fagekspertene skal bruke, går fra 0 til 5, der 5 er best, og det er et tydelig skille mellom støtteverdige og ikke-støtteverdige prosjekter. Tidligere gikk skala fra 1-7.

Karakterskalaen er som følger:

- **Karakter 5:** Søknaden svarer på kriteriet på en fremragende måte. Sammenlignet med relevant arbeid (tilsvarende forskningsprosjekter), er den blant de 15 % beste.
 - **Karakter 4:** Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Sammenlignet med relevant arbeid, er den blant de 16–30 % beste.
 - **Karakter 3:** Søknaden svarer godt på kriteriet. Den har noen mangler, men disse er ikke til betydelig hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
-
- **Karakter 2:** Søknaden svarer overordnet på kriteriet, men har betydelige mangler som er til hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - **Karakter 1:** Kriteriet er utilstrekkelig oppfylt.
 - **Karakter 0:** Søknaden oppfyller ikke kriteriet eller kan ikke vurderes på grunn av manglende eller ufullstendig informasjon.

Det legges opp til mest mulig lik bruk av terskelverdi i Forskningsrådet, dvs. hvilken karakter en søknad må ha for å gå videre i behandlingen etter fagvurderingene. Der det forventes mange søknader over terskelverdien, kan denne justeres opp, men ikke høyere enn at antall søknader som vurderes, er dobbelt så mange som antall søknader som kan finansieres. Denne vurderingen gjøres av administrasjonen.

I utgangspunktet er terskelverdien satt ved karakter lavere enn 3. Dvs. at en søknad som får karakter 2 eller lavere på ett eller flere kriterier, anses ikke som støtteverdig og avslås en-bloc (gruppe C). Det foreslås at porteføljestyret gir administrasjonen fullmakt til å avslå ikke-støtteverdige søknader administrativt.

Søknader som er over terskelverdien etter fagekspertenenes vurdering, går videre til administrasjonens vurdering av tematiske, faglige og/eller strukturelle føringer satt i utlysningsteksten, samt innstilling og rangering / prioritering i henhold til porteføljevurderingene for utlysningen. Se sak 8/2026.

De støtteverdige søknadene deles ved innstilling inn i gruppe A (innstilt til finansiering) og gruppe B (til diskusjon).

Begreper:

Gjennomsnittskarakter: gjennomsnitt av karakterene på de tre vurderingskriteriene Kvalitet, Effekter og Gjennomføringsevne, med inntil to desimaler

Hovedkarakter: gjennomsnittskarakter avrundet til nærmeste heltall

Videre saksgang

Administrasjonen følger opp porteføljestyrets beslutninger i forbindelse med utlysnings- og søknadsbehandlingen i 2026.

Sak 8/26 Demokrati og global utvikling

Porteføljekriterier i utlysninger 2026

Sak 8/26 Demokrati og global utvikling

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Demokrati og global utvikling	Marianne Jensen	Kristin Høiby og Anne Winsnes Rødland	
Fra			
Administrerende direktør			
Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret slutter seg til administrasjonens forslag til porteføljekriterier for å kunne prioritere mellom søknader i utlysningene beskrevet i saksframlegget.

Kort bakgrunn Før bevilgning vil administrasjonen lage en innstilling til porteføljestyret basert på karakterer fra panelet, søknadenes relevans i lys av tematiske, faglige og/eller strukturelle føringer, og etter prinsippene for prioritering mellom søknader som er beskrevet i utlysningsteksten. Porteføljestyret har mulighet til å drive porteføljestyling gjennom de kriteriene som settes for prioritering mellom søknader. Denne saken er knyttet til sak 7-2026.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Første sett av utlysninger i denne porteføljen, med søknadsfrist i april/mai er i ferd med å klargjøres/publiseres. Søkere til utlysningene skal kunne lese av utlysningstekstene hvilke kriterier som gjelder for prioritering av innkomne søknader. Porteføljestyret bes om å ta stilling til administrasjonens forslag til porteføljekriterier.

Hovedpunkter I 2026 kommer det nytt søknadsbehandlingssystem, justerte vurderingskriterier og ny karakterskala. Alt dette påvirker søknadsbehandlingsprosedyrene.

De viktigste strategiske grepene porteføljestyret gjør i styring av porteføljen er å bestemme tematikk og fordele midler til de kommende utlysningene. Samtidig ligger det også muligheter for å drive porteføljestyling gjennom de kriterier som settes for prioritering av søknader, der de faglig sett er støtteverdige og i henhold til de føringer som er satt i utlysningen.

Administrasjonen ønsker derfor at porteføljestyret diskuterer hvilke kriterier som skal brukes når man innstiller og evt. rangerer søknader ved investeringsvedtak.

1. Forskning på Russland

Formålet med utlysningen er å forbedre kunnskapen om den politiske, sosiale og økonomiske utviklingen i landet. Kunnskapen skal kunne bidra til beslutningsprosessene i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Aktiviteten skal også bidra til at norske kunnskapsmiljøer på Russland opprettholdes og forsterkes.

Følgende kriterier vil gjelde for prioritering mellom søknadene:

- samarbeid mellom flere nasjonale institusjoner
- en god balanse mellom porteføljens ulike temaområder
- en god balanse med hensyn til kjønn, institusjon og geografisk spredning

2. Forskning på global helse og utviklingsforskning (tidlig karriere)

Formålet med denne tematiske utlysningen er å gi forskere mulighet til å forfølge egne ideer og å lede forskningsprosjekter innenfor utviklingsforskning og global helse. Prosjektet skal gjennomføres i samarbeid med likeverdige partnere i lav- og lavere mellominntektsland. Utlysningen er rettet mot forskere på et tidlig stadium i karrieren, 2–7 år etter disputas, som har vist potensial til å utføre forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Det er kun midler fra denne porteføljen i utlysningen.

Følgende porteføljekriterier vil gjelde for prioritering mellom søknader:

- at bredden av temaene under prioritering 3 og 4 i porteføljeplanen blir dekket
- at det sikres balansert fordeling mellom prioritering 3 og 4 i porteføljeplanen
- at ved ellers lik rangering, prioriteres søknader som kobler både prioritering 3 og 4 i porteføljeplanen
- at ved ellers like forhold, vil det tas hensyn til fordelingen av prosjekter mellom prosjektansvarlig institusjon

3. Forskning på demokrati som styringsform og levesett

Formålet med denne tematiske utlysningen er å gi ny innsikt i i demokrati som styreform og levesett, utforske hvordan demokratiske verdier kan beskyttes og videreutvikles, samt styrke forståelsen av demokratiske prosesser og samfunnsutvikling både nasjonalt og globalt. I utlysningen stilles det krav til samarbeid, i form av samarbeid med nasjonal og internasjonale forskningsorganisasjoner. Det er presisert at om man har med samarbeidspartnere fra lav- og lavere mellominntektsland (LLMIC), så må samarbeidet baseres på prinsipper for likeverdig partnerskap.

Dette er en fellesutlysning hvor vedtak om bevilgning og avslag gjøres av porteføljestyret for demokrati og global utvikling, på vegne av tre ulike porteføljestyre.

Følgende porteføljekriterier vil gjelde for prioritering mellom søknader:

- prosjekter som sikrer en balansert fordeling både mellom og innenfor de tre tematiske hovedområdene i utlysningen
- prosjekter som har sentrale perspektiver fra humaniora
- prosjekter som har relevans for norske forhold og/eller forhold i LLMIC-land, jf. egne krav til sistnevnte
- mellom 5 til 9 prosjekter som har med partnere fra LLMICs, basert på tilgjengelige midler og øvrige porteføljevurderinger
- ved ellers like forhold, vil vi også ta hensyn til fordelingen av prosjekter mellom prosjektansvarlig institusjon

4. Forskning for økt samfunnssikkerhet og beredskap

Dette er en tematisk utlysning av midler til forskning på Norges evne til å forebygge og håndtere ulike kriser og hendelser som truer grunnleggende verdier, funksjoner og infrastruktur i samfunnet, og setter liv og helse i fare. Det er en fellesutlysning hvor vedtak om bevilgning og avslag gjøres av porteføljestyret for demokrati og global utvikling, på vegne av fem ulike porteføljestyre.

Prioriteringen blant støtteverdige søknader må derfor ivareta hensynene til de ulike porteføljestyrene som finansierer utlysningen, i tillegg til kvalitet, og dekke den tematiske bredden i utlysningen.

Følgende kriterier vil gjelde for prioritering mellom søknader:

- Vi vil tilstrebe en balansert prosjektportefølje som dekker bredden i områdene og temaene beskrevet i utlysningen.
- Vi vil prioritere søknader som går på tvers av temaer, sektorer og fagområder.
- Vi vil prioritere søknader hvor kostnadene hos partnere som ikke er forsknings aktører, til sammen utgjør minst ti prosent av prosjektets totalkostnader. Dette inkluderer kostnader hos utenlandske partnere som ikke er forsknings aktører.
- Vi vil tilstrebe en god balanse med hensyn til kjønn, institusjon og geografisk spredning.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen følger opp porteføljestyrets beslutninger og tar disse inn i utlysningstekstene for årets utlysninger.